

San Bruno

Boodschap
van
Bruno
Stichter der Kartuizer-orde

+

bouw een kluis in het
Brabantse land
naar het voorbeeld
van een Kartuizerkluis
in de Grande Chartreuse

Eindhoven 6 - 10 - 2010

Vader Bruno,

Vandaag op uw feestdag gedenken wij, dat u met zes gezellen het begin maakte met de Kartuiser-orde in Chartreuse bij Grenoble.

U weet, ik was een van uw monniken toen ik als 21-jarige intrad in de Certosa di Calci in Pisa. Te jong, zoals jongeren meestal te jong zijn voor de steile weg die u ging, om alleen nog maar voor God te leven. U weet ook, dat ik dit bleef zoeken, maar 'alleen voor God' wilde zijn samen met een geliefde. Nu zijn wij samen Kartuiser, zo als u het in deze tijd en in de toekomst wilt.

Vandaag kwam u in een droomgezicht tot mij. Ik schrijf nu op wat u mij liet weten - als in een visioen.

In Olland, in het Brabantse land van Nederland, waar Dionysius met zijn gezellen een klein Kartuiserklooster stichtte, is een groep mensen actief om een nieuw teken van uw aanwezigheid op te richten. Men wil er een kapel bouwen, u ter ere.

Vannacht liet u mij heel wat anders weten : bouw daar geen kapel maar een Kartuiserkluis. Een volledig Kartuiserhuisje dus, naar het model van een Kartuiserkluis in de Grande Chartreuse in Frankrijk - en wel op de plaats waar Dionysius woonde.

In half slapende half wakende toestand ontstond er een helder beeld van het ontstaan van een kluis en voegden zich allerlei bijzonderheden daar bij. U liet mij ook de toekomst zien : de terugkeer van de Kartuizers in Nederland. Het gaat u niet om de terugkeer uit cultuur-historische overwegingen. U wilt het beschouwende leven laten opleven, niet enkel in een klooster maar in de hele samenleving : het grote Godservaren. En dat dit de leegte mag vullen die is ontstaan in een tijd van vermaterialisering. En dat ook weer niet op de eerste plaats om mensen maar om God : dat de schepping zich weer zal keren naar de Schepper - de Liefde het Licht het Leven. En dit betekent geluk.

Deze monniken zullen niet rechtstreeks de materiële en maatschappelijke werkelijkheid veranderen, maar zijn als het geestelijke hart in dat lichaam. Onrechtstreeks zullen zij door hun gebed de wereld bezielen en beademem en dus het leven van de wereld redden. Maar er is een dieper en totaler doel, wat hun leven in afzondering en ingekeerdheid niet alleen rechtvaardigt maar vooral hoog verheft : de liefde. De liefde 'met' God is doel op zich - zonder dat dit zelfs tot een ander doel zou leiden. Het is doel in zich. Zo is dat ook met liefde tussen mensen. Maar liefde is ook naar de eigen aard levenscheppend. In monniken en monialen klopt het hart van liefde en dit straalt uit en verwarmt de hele menselijke werkelijkheid.

Zo was uw leven, Vader Bruno, en van al uw volgelingen de eeuwen door. Daarom : deze kluis wordt gebouwd voor u - en al uw geestelijke broers en zussen om er geestelijk te wonen en te leven. Het is niet de bedoeling dat er een monnik van deze tijd in gaat wonen. Hij zou op slag bijzonder en beroemd zijn en dat is wel het laatste wat u zou willen. Het is juist bewoond als het wordt bewoond 'in de geest'. Hier kan iedereen geestelijk zijn intrek nemen en bij God vertoeven - even - keer op keer. God woont hier.

Tegelijk zal de bouw van deze kluis een wekroep zijn naar de toekomst : dat er weer een Kartuizerklooster zal zijn, een Kartuizercommunititeit, ergens in Nederland. Er hoeft nooit meer een nieuw Kartuizerklooster gebouwd te worden. Er zijn genoeg oude kloosters, die onbestemd en leeg zijn komen staan, beschikbaar; die kunnen worden aangepast en omgebouwd naar de leefwijze van de Kartuizers. U weet hoe het gesteld is met Mariënkroon, het (enige Nederlandse) Cisterciënserklooster dat aan herbestemming toe is. Dit kan herrijzen. Maar dan zullen eerst weer jonge en oudere mannen (en vrouwen) uw weg moeten gaan. Wij vragen u : wek het Kartuizer-ideaal in de harten en geesten van nieuwe geroepen.

De kluis, die u als een voorbode vooruit stuurt in de tijd, kan van oud materiaal worden gebouwd : hergebruik is herleving.

U vergunt mij verder te dromen over deze Kartuizerkluis, over de inhoud ervan en de bestaanswijze. Zo als u het bedoelt, naar ik meen, en de toekomst wilt scheppen.

Midden in het landschap, in de Dommelvlei zie ik op een kleine hoogte de kluis verschijnen - alsof zij door een hoge hijskraan vanuit Frankrijk hier neergezet is. Het is een vierkant van een voorgevel en een zijgevel en een ommuurde hof - met enkel een voordeur en ernaast een doorgeefluikje voor de maaltijd die wordt bezorgd. Een achteruitgang is er niet. Er zijn geen ramen aan de buitenkant - enkel ramen die uitzien op de eigen binnentuin. Aan de voorzijde zijn geen ornamenten aangebracht, evenmin een naam of mededelingenbordje : het is niets en dus nog alles. Het ligt in een beboste lommerrijke omgeving en gaat op in de natuur. Een klein weggetje leidt er heen.

De oudheid en soberheid van de kluis -herinnerend aan oude tijden- is ook merkbaar aan het feit dat er geen aansluiting is van gas-licht-water. Op de schrijftafel staat een olielamp - in de tuin ligt een put - de vloeren zijn van hout want daar is de gezondheid mee gebaat!

Het eigen, complete huisje bestaat uit een kleine hal, loopgang, werkplaats - om dan uit te komen in de 'Ave Maria', waar de monnik Maria (ver)eeert en een Weesgegroet bidt als hij na het verlaten van zijn kluis weer bij

haar is teruggekeerd. Daar kan ook zijn bed staan waar een strozak (van mafsstro) op ligt. Voor het raam staat zijn eettafel. Vanuit deze ruimte komt hij in zijn eigenlijke 'cella'. Daar staat zijn bidstoel en koorstoel, zijn schrijftafel, boekenrek aan de wand, kacheltje midden tegen de wand. Door een lange loopgang, grenzend aan de tuin, komt hij in dat andere onmisbare 'kleine huisje'. Door de zijdeur in de gang stapt hij zijn tuintje binnen, dat geplaveid is - want daar moet hij kunnen wandelen, weer of geen weer. Ik zie er in het vroege voorjaar de witte anemonen en de gele sleutelbloemen al bloeien. In de zomer geuren er rozen en jasmijn. En de seringgen rijzen boven de muur uit. Heel het jaar door wordt dit tuintje verzorgd en onderhouden : teken van levende bewoning.

Er is al een kruisbeeld beschikbaar, eikenhout, gebeeldhouwd door Frans van Amelsvoort uit Boxtel : het geliefde kruisbeeld van Dom Joseph Peijnenburg in de Certosa di Calci. Ook drie oude houten beelden zijn hiervoor bestemd : Jezus voor de cella, Maria in de Ave Maria, Joseph in de lange gang of de kleine hal. Zij zijn afkomstig uit het oude klooster van de Zusters van JMJ uit Vlijmen. Er zou ergens ook een afbeelding kunnen hangen van u, Vader Bruno. En van Dionysius van Ryckel (1463 - 1471), bekend als Dionysius de Kartuiser. Ook zouden er foto's mogen hangen van de twee Brabantse Kartuisers uit Boxtel : Dom Joseph Peijnenburg (geb. 1920 - geprof. 1956 - overl. 1984) en Dom Willibrord Pijnenburg (geb. 1928 - geprof. 1955 - overl. 1975).

Zij traden in bij de Nederlandse Kartuizer-com-
munititeit in Pisa, in de lijn van de terugkeer
van de Kartuizers naar Nederland.

In de Cella zou wel het Kartuizer-diurnale, het
Maria-Officie van elke dag, mogen liggen. En in
de 'Ave Maria' de originele grote Kartuizer-zang-
boeken voor het groot Officie : het Graduale en
het Hymnenboek - als levende getuigenissen.

Geen enkele sensatie of commercie mag er zijn
in en rond deze stille plek in het landschap.
U bedoelt hier geen museumtje te vestigen,
waar kerkelijke of monastieke schoonheid wordt
tentoongesteld, boeken en geschriften worden
verkocht, fotomateriaal te verkrijgen is.
Het zal u lief zijn als mensen hier stil en
zwijgzaam even komen toeven om de geest van
God te voelen en in zichzelf te keren.
Elders buiten deze kluis kan er wel een infor-
matie- en contactpunt zijn, waar datgene te
koop is wat werkelijk hierop aansluit : boeken
met gedachten, gedachtenissen, gebeden, gedichten,
alwat verbonden is met spiritualiteit en men-
taliteit waardoor het leven wordt verrijkt.
Belangrijk zou ook zijn, dat er in dit verband
kennis genomen kan worden van de uitgebreide
mystieke literatuur, de vele mystieke werken
van Dionysius de Kartuizer waarvan beslist
enige tot stand gekomen zijn in de periode van
zijn aanwezigheid in Olland, toen hij prior was.
Voorts zou het inspirerend en van religieuze
betekenis zijn, wanneer er de gelegenheid is
iets van de Kartuizerzang in zich op te kun-
nen nemen. Daar bestaan goede opnamen van.

Maar er moet geen namaak Chartreuse worden verhandeld en ook geen Kartuizerbroodjes, want die bestaan gewoon niet...

Het is denkbaar dat deze kluis niet dag en nacht geopend is - zelfs niet iedere dag in de week. Op zon- en feestdagen is misschien al genoeg!

Vader Bruno, uw droom reikt misschien veel verder dan onze dromen kunnen gaan. Nederig vragen wij om uw zegen. Zend uw heilige geest over ons, over allen die uw plannen zullen realiseren. Breng hen diep in uw klimaat, uw geest van beschouwing, het gebed van het hart. Wij bidden dan :

Moge deze kluis het eerste huisje zijn van een reeks van Kartuizer-kluisen schouder aan schouder in de toekomst, ergens in ons land.

Woon nu reeds in ons midden.

Een groet aan u, diep in de Eeuwigheid van God, van ons die hier op aarde mede uw droom willen verwerkelijken. Een lieve groet aan u, ook van Threes die met mij uw Kartuizerleven wil leven.

Jan